

Raadsvoorstel

Raadsvergadering: 26-06-24
Kenmerk: ADV/24 - 18109
Zaaknr: Z49552
Datum voorstel: 11-6-2024
Portefeuillehouder: Wethouder J.C. Bos

Onderwerp: Centrumregeling beschermd wonen & maatschappelijke opvang regio IJssel-Vecht.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Centrumregeling beschermd wonen & maatschappelijke opvang;
2. Geen zienswijze in te dienen over de centrumregeling bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Inleiding

Sinds 2015 werken gemeenten in de regio IJssel-Vecht samen op het gebied van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De regio IJssel-Vecht zijn de gemeenten Dalfsen, Hardenberg, Kampen, Ommen, Staphorst, Steenwijkerland, Zwartewaterland en Zwolle, waarbij Zwolle als Centrumgemeente fungeert. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft in 2020 de Norm voor Opdrachtgeverschap beschermd wonen en maatschappelijke opvang vastgesteld. Hierin staat dat gemeenten ook na de doordecentralisatie van beschermd wonen regionaal moeten blijven samenwerken. Om aan deze Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) te voldoen en vanwege de verwachte doordecentralisatie van beschermd wonen en inhoudelijke beweging naar beschermd thuis is deze vorm van samenwerking herzien. Dit heeft geleid tot een centrumregeling. Het definitieve concept is akkoord bevonden door het regionaal bestuurlijk overleg.

De vernieuwde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) maakt dat de volgende stap in de planning is een besluit van de colleges van alle gemeenten om deze beslisnota aan de raad van de gemeente Zwolle voor te leggen. Parallel aan het besluit van de gemeenteraad Zwolle over de zienswijze met betrekking tot de Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang nemen ook de gemeenteraden in de regio IJssel-Vecht hierover besluiten.

Argumenten

1.1 Centrumregeling voldoet aan de Norm voor Opdrachtgeverschap, convenant niet

De VNG heeft in 2020 de Norm voor Opdrachtgeverschap (NvO) beschermd wonen en maatschappelijke opvang vastgesteld. De NvO vraagt om een niet- vrijblijvende samenwerking. Via de NvO hebben gemeenten gezamenlijk afgesproken verantwoordelijkheid te nemen om de regionale samenwerking te verbeteren, het opdrachtgeverschap te versterken en administratieve last te verminderen door onderlinge afspraken.

Ambtelijk is gewogen wat een voldoende robuuste samenwerking vraagt. De centrumregeling ligt in het verlengde van onze bestaande samenwerking, maar kent door de Wgr in juridisch opzicht een steviger publiekrechtelijk kader. Het convenant is volgens de NvO te vrijblijvend en voldoet niet aan de Wgr, waar de centrumregeling hier wel aan voldoet.

1.2 Geen inhoudelijke wijziging, enkel een andere juridisch vorm

De regeling gaat uit van de bestaande samenwerkingsafspraken uit het eerdere samenwerkingsconvenant. Het verschil zit niet in de inhoudelijke bepalingen, maar in de juridische vorm.

1.3 De centrumregeling biedt een sterke basis voor nu en de toekomst

De centrumregeling wordt zo ingericht dat robuuste afspraken in de regeling worden vastgelegd en nadere afspraken worden vastgesteld in de dienstverleningsovereenkomsten (via het bestuurlijk overleg en indien nodig in de colleges. Op die manier worden wijzigingen aan het college voorbehouden.

1.4 De centrumregeling versterkt de positie van Staphorst

De centrumregeling heeft een sterkere juridische basis dan het huidige convenant. Voor een kleinere gemeente zoals Staphorst, geeft dat een betere borging van de gemeentelijke belangen.

1.5 Geen extra bestuurslaag

In een gemeenschappelijke regeling is het gebruikelijk om een algemeen bestuur en een dagelijks bestuur in te stellen en daaraan bevoegdheden toe te kennen. Dat is in de voorliggende centrumregeling niet het geval. De huidige overlegstructuur (bestuurlijk overleg, managersoverleg en ambtelijk overleg) blijft gehandhaafd en de formele besluitvorming blijft bij de colleges en – indien een onderwerp daarom vraagt – bij de gemeenteraden.

1.6 De centrumregeling is regionaal ambtelijk en bestuurlijk akkoord bevonden

De centrumregeling is in samenwerking met de gemeenten in de regio IJssel-Vecht en het Transitiebureau Beschermd Thuis (VNG) tot stand gekomen. De centrumregeling is besproken in het Ambtelijk Overleg (AO) en Bestuurlijk Overleg (BO) beschermd wonen en maatschappelijke opvang en akkoord bevonden. Parallel aan het besluit van de gemeenteraad Zwolle nemen ook de gemeenteraden in de regio IJssel-Vecht hierover besluiten.

1.7 Nu nog geen besluitvorming

De te volgen procedure staat voorgeschreven in de wet. Op grond daarvan wordt nu zowel aan college als raad gevraagd om kennis te nemen van de voorliggende centrumregeling. Na deze ronde die ook in de overige zeven gemeenten wordt doorlopen, wordt – indien er geen zienswijzen worden ingediend – een vervolgprocedure ingezet. Die houdt in dat aan de colleges van de deelnemende gemeenten wordt gevraagd om een besluit te nemen over het voornemen om een centrumregeling aan te gaan. Vervolgens moeten de raden daartoe toestemming geven. Tot slot wordt de centrumregeling definitief vastgesteld door de colleges. Het is een uitgebreide, wettelijk voorgeschreven procedure om college en raad voldoende mogelijkheden te geven om wat te vinden van het vaststellen van een centrumregeling.

2.1 Zwolle is centrumgemeente

Voor de uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang is Zwolle de centrumgemeente. Op grond daarvan moet een eventuele zienswijze bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle worden ingediend.

Kanttekeningen

Geen.

Keuze en effect

Het beoogde effect van deze centrumregeling is om op juridisch correcte wijze de regionale samenwerking vast te leggen voor de regio IJssel-Vecht. De uitgangspunten van deze centrumregeling zijn als volgt:

- Voldoende duurzame afspraken om de doordecentralisatie samen te vervolgen;
- Voldoende continuïteit in de aspecten van regionale uitvoering;
- Voldoende flexibiliteit voor ontwikkeling in taken en verantwoordelijkheden;
- Voldoende oog voor verschillen tussen gemeenten;
- Samenhang met maatschappelijke opvang, openbare geestelijke gezondheidszorg en verslavingszorg, ongeacht het feit dat hier sprake is van geen (financiële) doordecentralisatie;
- Voldoende financiële zekerheid in de samenwerking.

Dit ten behoeve van de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het bieden van continuïteit en kwaliteit van voorzieningen voor beschermd wonen en maatschappelijke opvang en zo te voldoen aan de eisen van de Norm voor Opdrachtgeverschap.

Beleid- en regelgeving

Van toepassing zijnde regelgeving:

- Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) 2015;
- Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen (BW) – Maatschappelijke Opvang (MO);
- Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

Financiën, Belastingen, risico's en beheersmaatregelen

Dit voorstel heeft geen financiële gevolgen. Gemeente Zwolle ontvangt als centrumgemeente middelen vanuit het Rijk voor de uitvoering van beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De regionale rijksmiddelen zijn opgenomen in de begroting van gemeente Zwolle en kaderstellend voor de uitvoering.

Nadere uitwerking van de financiën wordt vastgelegd binnen de dienstverleningsovereenkomst.

Uitvoering

Voor het vaststellen van een centrumregeling op grond van de Wgr moet een omvangrijk traject worden doorlopen. In deze fase van het proces wordt van zowel college als gemeenteraad gevraagd om kennis te nemen van de ontwerptekst en geen zienswijze in te dienen bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Na bestuurlijke bespreking van eventueel ontvangen zienswijzen nemen de colleges van de deelnemende gemeenten een voorgenomen besluit tot het treffen van een centrumregeling en vragen vervolgens toestemming aan de gemeenteraden om de centrumregeling te treffen. Tenslotte wordt de centrumregeling definitief door de colleges vastgesteld en vindt bekendmaking plaats.

Na het tijdig doorlopen van het traject treedt de centrumregeling per 1 januari 2025 in werking.

Communicatie

Na definitieve vaststelling van de centrumregeling kan daarover publicatie plaatsvinden.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1. Centrumregeling beschermd wonen & maatschappelijke opvang;
2. Toelichting Centrumregeling beschermd wonen & maatschappelijke opvang.

Burgemeester en wethouders van Staphorst,

J. ten Kate , burgemeester.

M. van de Wetering , secretaris.

De raad van de gemeente Staphorst;

Zaaknr. Z49552

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 11-06-24

Gelet op:

- Het raadsvoorstel 'Centrumregeling beschermd wonen en maatschappelijke opvang regio IJssel-Vecht';
- De Wet maatschappelijke ondersteuning 2015;
- Norm voor Opdrachtgeverschap Beschermd Wonen – Maatschappelijke Opvang;
- De Wet gemeenschappelijke regelingen;

B E S L U I T:

1. Kennis te nemen van de Centrumregeling beschermd wonen & maatschappelijke opvang; regio IJssel-Vecht;
2. Geen zienswijze in te dienen over de Centrumregeling bij het college van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad van
de gemeente Staphorst van 09-07-24

J. ten Kate

, voorzitter

S.M.H. Voortman

,griffier